MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2025
aruandeaasta lõpp: 31.12.2025

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus

registrikood: 90014030

postiaadress: Hiiu maakond, Hiiumaa vald, Kärdla linn, Keskväljak 5a
postisihtnumber: 92413

e-posti aadress: arenduskeskus@hiiumaa.ee
veebilehe aadress: http://hiiumaaarenduskeskus.ee

Sisukord

Tegevusaruanne **3**

Raamatupidamise aastaaruanne **7**

Bilanss **7**

Tulemiaruanne **8**

Raamatupidamise aastaaruande lisad **9**

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted **9**

Lisa 2 Raha **11**

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed **11**

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad **12**

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad **12**

Lisa 6 Laenukohustised **13**

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed **14**

Lisa 8 Võlad töövõtjatele **14**

Lisa 9 Eraldised **14**

Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused **15**

Lisa 11 Annetused ja toetused **16**

Lisa 12 Tulu ettevõtlusest **16**

Lisa 13 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud **16**

Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused **17**

Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud **17**

Lisa 16 Tööjõukulud **17**

Lisa 17 Seotud osapooled **18**

Aruande allkirjad **19**

Vandeaudiitori aruanne **20**

Tegevusaruanne

Aruandeperiood: 01.01.2025 - 31.12.2025

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse põhiülesanne on ettevõtjate, vabaühenduste ja kohaliku omavalitsuse nõustamine ja arendamine, sihtkoha turundamine ja arendamine ning maakonna arendustegevuste planeerimine ja elluviimine.

1. Juhtimine

Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus asutaja on Hiiumaa vald. Sihtasutuse juhatus on üheliikmeline ja nõukogu koosneb viiest liikmest.

Sihtasutuse juhataja on alates 12.08.2021 Liis Lukas.

Sihtasutuse nõukogu esimees on alates 24.03.2023 Tiit Randmaa ning nõukogu liikmed on Margit Kääramees, Hergo Tasuja, Andrus Ilumets ning Toomas Saal.

Vahemikus 01.01.2025 - 31.12.2025 toimus 5 nõukogu koosolekut.

2. Projektid ja sihtfinantseeringuga kaetud tegevused

2024. aastal esitas arenduskeskus Maakondade arengustrateegiate alluviimise toetusmeetme (MATA) meetmesse projekti „**Hiiumaa ettevõtluse konkurentsivõime tõstmine ja mainekujundus I etapp**“. Projekti raames viidi ellu noorte ettevõtlikkusese suurendamise, Hiiumaa ettevõtjate konkurentsivõime tõstmise ja sihtkoha tuntuse parandamise tegevusi. Projekti abikõlblikkuse algus oli 01.01.2024 ja lõpp on 28.02.2025. Projekti eelarve oli kokku 353 273 eurot, millest toetus oli summas 264 955 eurot ning omaosalus 88 318 eurot.

2025. aastal esitas arenduskeskus Maakondade arengustrateegiate alluviimise toetusmeetme (MATA) meetmesse projekti „**Hiiumaa ettevõtluse konkurentsivõime tõstmine ja mainekujundus II etapp**“. Projekti raames viidi ellu noorte ettevõtlikkusese suurendamise ning MATIK arendamise tegevusi ja Hiiumaa ettevõtjate konkurentsivõime tõstmise ja sihtkoha tuntuse parandamise tegevusi. Projekti abikõlblikkuse algus oli 01.03.2025 ja lõpp on 31.01.2026. Projekti eelarve oli kokku 273 012 eurot, millest toetus oli summas 204 759 eurot ning omaosalus 68 253 eurot.

2024. aastal rakendusid meetmed **„VKEde teadlikkuse kasvatamine ja nõustamine maakondlikes arenduskeskustes“** (MAK 1) ning **„VKEde oskuste arendamine maakondlikes arenduskeskustes“** (MAK 2). Meetmete tegevuste eesmärgiks on VKE-de majanduskasvu ja konkurentsivõime tugevdamine kõikides Eesti maakondades, piirkondlike erinevuste vähendamine, töökohtade loomine, ettevõtlusaktiivsuse kasv, ettevõtete teadmismahukuse ja lisandväärtuse suurendamine ning ettevõtete töötajate teadmiste ja oskuste kasv. Hiiumaal on meetmete elluviijaks SA Hiiumaa Arenduskeskus. Meetmete tegevusi viiakse ellu perioodil 01.01.2024-31.12.2029. 2025. aastal oli Hiiumaa MAK 1 meetme maht 61 411 eurot ning MAK 2 meetme maht 31 930 eurot.

2025. aasta alguses kinnitas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (EIS) turismisihtkohtade sihtfinanseerimise taotluse **„Hiiu ja Saare maakonna rohesaared“** (DMO V etapp). Taotlus esitati koostöös Saaremaa Vallavalitsuse (Visit Saaremaa) ja Muhu Vallavalitsusega. Tegevuste elluviimise aeg oli 01.01.2025-31.12.2025. Tegevuste eesmärk oli ühiste sihtkoha turismivaldkonna arendustegevuste elluviimine. 2025. aastal projekti taotluse eelarve oli kokku 514 390 eurot, millest 237 390 oli omapanus ja 257 000 sihtfinantseerig. SA Hiiumaa Arenduskeskuse sihtfinantseering oli 2025. aastal kokku 99 020 eurot ning omapanus 68 430 eurot.

Perioodil 01.11.2023-31.10.2026 on Hiiumaa Arenduskeskus Interregi Läänemere piirkonna programmi partneriks projektis „**Light in the Dark – Increasing resilience in rural and coastal tourism in the Northern Baltic Sea Region by developing off-season experisnces“.** Projekti eesmärk on luua kaasaegse külastajate nõudmistele vastavaid teenuseid-tooteid, selleks, et pikendada turismihooaega, arendades looduspõhise turismi riikidevahelist Läänemere põhjaosa saarestiku kontseptsiooni. Projektil on 13 partnertit 5 erinevast riigist ning projekti kogumaksumus on 2 723 190 eurot. 2025. aastal oli Hiiumaa Arenduskeskuse maht projektist 21 560 eurot.

2025. aasta kevadel esitas SA Hiiumaa Arenduskeskus projekti „**Kalapäevad Hiiumaa haridusasutustes**“ PRIA meetmesse Perioodi 2021-2027 kogukonna juhitud kohaliku arengu toetus. Projekti abikõlblikkuse periood on 01.08.2025-31.08.2026. Projekti käigus korraldatakse kõikides Hiiumaa haridusasutustes 2025/2026 õppeaastal neli kalapäeva ning korraldatakse kooli ja lasteaiakokkadele koolituspäev ning kogemuste vahetamise õppereis. Projekti kogumaksumus on 9 751 eurot, millest toetus on 8 801 eurot ning omaosalus 950 eurot.

Perioodil 06.01.2025-31.08.2025 viidi läbi koostöös SA Rohetiiger pilootprojekti Hiiumaal „**Hakkab Looma! Hiiumaa“**. Projekti rahastati meetmest Kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmine. Projekt keskendus kogukonna vajaduste ja unistuste kaardistamisele ning kohalike „unistamisjuhtide“ koolitamisele. Projekti tulemusena valmisid tõenduspõhised ettepanekud Hiiumaa arengustrateegia täiendamiseks. Projekti kogumaksumus on 30 000 eurot, millest toetus on 20 000 eurot ja omaosalus 10 000 eurot.

2024. aasta lõpus esitati projekt **„Hiiumaa ettevõtluse arendamise ja sihtpiirkonna tuntuse parandamise mõjusate sekkumiste analüüs“** meetmesse Kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmine. Tegevusi viidi ellu perioodil 20.12.2024-31.08.2025. Projekti kogumaksumus on 15 320 eurot, millest toetus on 10 724 ja omaosalus 4 596 eurot. Projekti tulemusena valmis sihtgruppe kaasav uuring, mis oli aluseks projekti „Saarte ettevõtluskeskkonna arendamine ning sihtpiirkonna ligipääsetavuse ja konkurentsivõime tõstmine“ koostamiseks meetmesse Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond (PEEK). PEEK projekt esitati 2025. aasta sügisel RTKle.

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) rahastusel viidi läbi Hiiumaa vabaühenduste nõustamist ja arendamist toetavaid tegevusi.

3. Maakondlikud arendustegevused

2025. aastal sihtasutus koordineeris Hiiumaal Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetme (MATA), Kohaliku ja regionaalse arendusvõimekuse tõstmise (KRAV) meetme ning Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) tegevusi.

Maakondlike arendusülesannete täitmise käigus viidi läbi Hiiumaad turundavaid tegevusi ja osaleti erinevates projektides. Setsembris avati koos väiketootjatega Riigikogus Hiiumaa saatkond ning kohtuti 2024. aastal loodud Riigikogu Hiiumaa toetusrühmaga. 2025. aasta suvel avalti turismiinfopunkt Kärdla keskväljakul ning pakuti terve suve vältel külastajatele asjakohast turismiinfot.

Hiiumaa Arenduskeskus koordineeris 2025. aastal jätkuvalt Hiiuma noorte stipendiumifondi tegevusi. 2025. aasta sügisel esitati 8 stipendiumitaotlust ning stipendiumiondi poolt anti välja kaks stipendiumi.

2025. aastal jätkas Hiiumaa Arenduskeskus UNESCO Lääne-Eesti saarte biosfääri programmiala tegevuste koordineerimist ning enne aasta lõppu esitati UNESCOle viimase 10 aasta tegevuste ja ülevaadete raporti.

2024. aastal võttis Hiiumaa Arenduskeskus Hiiumaa vallalt üle maakondliku tervisedenduse ja ennetustegevuse ülesanded ning 2025. aastal jätkati tegevustega. Kutsuti kokku uuendatud koosseisus Tervisenõukogu ning alustati süsteemselt Hiiumaa haridusasutuste kaardistamist ja konsulteerimist tervisedenduse valdkonnas.

2025. aastal koostati Hiiumaa vallavalitsuse tellimusel kaks uuringut „Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse küsitluse läbiviimine“ ning „Kärdla ujula tasuvusanalüüs“. Lisaks korraldati Kliimaministeeriumi tellimusel Hiiumaal Keskkonnahariduse konverentsi.

4. Koostöö võrgustike ja organisatsioonidega

SA Hiiumaa Arenduskeskus on MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused liige ja kuulub üle-eestilisse maakondlike arenduskeskuste võrgustikku, mille raames toimuvad regulaarsed kohtumised keskuste juhatajate, ettevõtluskonsultantide ja vabaühenduste konsultantide vahel. Võrgustikus tegeletakse ühiste toodete ja teenuste arendamisega, töötajate koolitamisega ning valmistatakse ette ühiseid arendusprojekte.

Koostöös Hiiumaa vallaga viis Hiiumaa Arenduskeskus läbi ettevõtjatele ja vabaühendustele suunatud info- ning arendustegevusi. Koostööd tehti MTÜ Hiiumaa Ettevõtjate Liidu, MTÜ Hiidlaste Koostöökoguga, Töötukassa Hiiumaa osakonnaga, Hiiumaa Ametikooliga, MTÜ Hiiukala ning MTÜ Saarte Energiaagentuuriga. 2025. aasta käigus tihendati koostööd SA Saare Arenduskeskusega seoses PEEK projekti ettevalmistamisega.

Alates 2023. aastast on SA Hiiumaa Arenduskeksus asutajaliige rahvusvahelises ühingus *European Route of Lighthouses*, 2025. aastal ühingu tegevus jätkus ning eesmärgiks on saada Euroopa kultuuritee staatus. 2025. aastal liitus Hiiumaa Arenduskeskus võrgustikuga *Most Beautiful Bays in the World* ning esitas Tareste lahe ühingu ilusate lahede liikmeks.

5. Majandustegevus

2025. aasta tulu kokku oli 950 424 eurot, sellest mitmesugused toetused 783 290 eurot, turismiklastri liikmemaksud 18 610 eurot ja tulu majandustegevusest 148 524 eurot.

Tulu majandustegevusest moodustasid tulu ruumide üürist 52 323 eurot, tulu koolitustest 3 121 eurot ja muud tulud 92 010 eurot. Turisminfopunkti puhastulu meenete müügist moodustas 1 049 eurot.

Aasta lõpu seisuga oli Vabrikuväljak 1 majas 16 üürnikku, kellele oli välja üüritud 687 ruutmeetrit. Muud tulud moodustusid korteriühistute nõustamisest, konsultatsioonidest ja muudest teenustest.

2024. aasta kulud olid kokku 938 583 eurot, sellest tööjõukulud 394 008 eurot ja põhitegevuse tulem oli 11 841 eurot.

6. Keskuse tegevus

Hiiumaa Arenduskeskus tegutseb aadressil Vabrikuväljak 1, Kärdla, kus asub sihtasutuse kontor sihtasutusele kuuluvas büroohoones.

2021. aasta kevadel loodi sihtasutuse juurde turismiklaster. Turismiklaster on ettevõtjate ühing, milles vabatahtlikult koondunud Hiiumaa turismivaldkonna ettevõtted teevad koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks. 31.12.2025 seisuga oli turismiklastril 11 võtmepaketi liiget, 45 põhipaketi liiget ja toetajaliikmeks on Hiiumaa vald.

Hiiumaa Arenduskeskuses töötas 31.12.2025 seisuga 11 töötajat, taandatuna täistööajale 10.

7. Kokkuvõte

Kokkuvõtvalt oli SA Hiiumaa Arenduskeskuse kaheksas tegutsemise aasta tegus. Tegevused viidi ellu planeeritud mahus ning edukalt algatati mitmeid uusi maakonnale olulisi algatusi.

2025. aastal oli väljakutseks Hiiumaa Arenduskeskusele uue projekti „Saarte ettevõtluskeskkonna arendamine ning sihtpiirkonna ligipääsetavuse ja konkurentsivõime tõstmine“ ettevalmistamine ja esitamine meetmesse Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond (PEEK). Projekti ettevalmistus oli oluline, sest see tagaks arenduskeskuse tegevustele pikemaaegsema stabiilse rahastuse.

2026. aastal on oluliseks fookuseks PEEK meetme projekti ellu rakendamine ning uue Euroopa Liidu rahastusperioodi ettevalmistamisel osalemine.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss
(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	137 448	133 029	2
Nõuded ja ettemaksed	145 253	122 403	3
Kokku käibevarad	**282 701**	**255 432**	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	388 897	415 257	5
Kokku põhivarad	**388 897**	**415 257**	
Kokku varad	**671 598**	**670 689**	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	12 631	42 223	6
Võlad ja ettemaksed	110 325	84 823	7
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	104 017	99 017	10
Kokku lühiajalised kohustised	**226 973**	**226 063**	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	0	12 631	
Eraldised	5 432	5 432	9
Kokku pikaajalised kohustised	**5 432**	**18 063**	
Kokku kohustised	**232 405**	**244 126**	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	426 563	419 627	
Aruandeaasta tulem	12 630	6 936	
Kokku netovara	**439 193**	**426 563**	
Kokku kohustised ja netovara	**671 598**	**670 689**	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2025	2024	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	18 610	16 900	
Annetused ja toetused	783 290	717 964	11
Tulu ettevõtlusest	147 454	104 185	12
Muud tulud	1 070	549	
Kokku tulud	**950 424**	**839 598**	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-410 825	-367 300	13
Jagatud annetused ja toetused	-12 085	-8 446	14
Mitmesugused tegevuskulud	-94 807	-61 763	15
Tööjõukulud	-394 008	-360 772	16
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-26 360	-31 705	5
Muud kulud	-498	-595	
Kokku kulud	**-938 583**	**-830 581**	
Põhitegevuse tulem	**11 841**	**9 017**	
Intressitulud	2 264	778	
Intressikulud	-1 475	-2 839	
Muud finantstulud ja -kulud	0	-20	
Aruandeaasta tulem	**12 630**	**6 936**	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus 2025. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ja mida täiendavad avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis (üldeeskirjas) sätestatud nõuded.
Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud sihtasutuse tegevuse jätkuvusest.
Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, lähtudes soetusmaksumusest.
Tegemist on lühendatud sihtasutuse aruandega.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lepingulist õigust saada teiselt osapoolelt raha või muid finantsvarasid (näiteks nõuded ostjate vastu), lepingulisi õigusi vahetada teise osapoolega finantsvarasid potentsiaalselt kasulikel tingimustel.
Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstava või saadava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvarade edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui sihtasutus kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ja selle ekvivalendina kajastatakse aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena kajastatakse sihtasutuse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid ostjate vastu. Nõuded ostjate vastu on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.
Laekumata sihtfinantseerimisena kajastatakse nõue tekkepõhiselt kajastatud, kuid aruandekuupäevaks veel laekumata toetuste osas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsete põhivaradena kajastatakse vara, mida Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus kasutab põhikirjaliste ülesannete täitmisel või teenuste osutamisel ja mida ta kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta ning mille soetusmaksumus on alates 10 000 eurost.
Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse sõltuvalt kasulikust tööeast.
Arvestust vara üle, mille maksumus on alla 10 000 eurot, peetakse bilansiväliselt.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10 000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned	kuni 50 aastat
Arvutustehnika	kuni 3 aastat
Sisutusmööbel	kuni 10 aastat
Immateriaalne põhivara	kuni 4 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle sihtasutusele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Finantskohustised

Finantskohustiseks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ning muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse kasumiaruandes real intressikulud. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalised finantskohustised kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteistkümne kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või kui sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajalisteks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldised võetakse arvele lühi- ja pikaajalise osana, lähtudes hinnangust nende realiseerumise tähtajale. Pikaajalisteks on eraldised, mille hinnanguline realiseerumise aeg on hiljem kui 1 aasta aruandekuupäevast.

Annetused ja toetused

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui: - sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel; ja - sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena. Vastavat kohustist kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalisena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Tulud

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse tulud moodustavad põhiliselt toetused, sihtfinantseerimise lepingutest laekuv tulu ja projektide elluviimisest saadavad projektitoetused.
Sihtotstarbelisi annetusi ja toetuseid (sh mitterahalisi annetusi ja toetusi) kajastatakse lähtudes juhendis RTJ 12 kirjeldatud sihtfinantseerimise arvestuse põhimõtetest (s.o. kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud).
Teise osa sihtasutuse tuludest moodustab teenitud omatulu: üüritulu ja tulu osutatud mitmesuguste teenuste eest.
Tulu majandustegevusest kajastatakse teenuse osutamisel või kauba müümisel, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ja müügitulu ja tehinguga seotud kulusid saab usaldusväärselt mõõta.

Kulud

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse kulud on:
1) Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud - selliste projektidega otseselt seotud kulud, mida on finantseeritud sihtotstarbeliste annetuste ja toetustega.
2) Jagatud annetused ja toetused - aruandeperioodil kuluna kajastatud jagatud annetused, toetused.
3) Mitmesugused tegevuskulud - administratiivsetel ja muudel eesmärkidel tehtud tegevuskulud
4) Tööjõukulud
a) palgakulu - aruandeperioodi eest arvestatud palgad, preemiad, puhkusetasud ja muud rahalised ja sõltumata sellest, kas need on väljamakstud või mitte.
b) sotsiaalmaksud - eelneval alakirjel loetletud tasudelt arvestatud sotsiaalmaks ja ettevõtte poolt tasutav töötuskindlustusmakse.
5) Põhivara kulum ja väärtuse langus- materiaalselt põhivaralt arvestatud amortisatsioonikulu ja väärtuse langusest (allahindlustest ja/või mahakandmistest) tekkinud kulu.
6) Muud kulud - muud tekkivad kulud, sh. riigilõivud; makstud trahvid ja viivised; käibemaksukulud nendes projektides, milles käibemaks on abikõlbulik.

Seotud osapooled

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse majandusaasta aruandes Seotud osapooltena käsitletakse Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskuse asutajat, nõukogu liikmeid, juhatuse liiget ja loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud äriühinguid ja mittetulundusühendusi.

Lisa 2 Raha
(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Pangakontod	137 448	33 029
Deposiit	0	100 000
Kokku raha	**137 448**	**133 029**

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed
(eurodes)

	31.12.2025	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	34 452	34 452	
Ostjatelt laekumata arved	34 452	34 452	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	20 545	20 545	4
Muud nõuded	88 858	88 858	
Viitlaekumised	88 858	88 858	
Ettemaksed	1 398	1 398	
Muud makstud ettemaksed	1 398	1 398	
Kokku nõuded ja ettemaksed	**145 253**	**145 253**	

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	16 999	16 999	
Ostjatelt laekumata arved	16 999	16 999	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	14 986	14 986	4
Muud nõuded	89 518	89 518	
Viitlaekumised	89 518	89 518	
Ettemaksed	900	900	
Tulevaste perioodide kulud	900	900	
Kokku nõuded ja ettemaksed	**122 403**	**122 403**	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad
(eurodes)

	31.12.2025		31.12.2024	
	Ettemaks	**Maksuvõlg**	**Ettemaks**	**Maksuvõlg**
Käibemaks	10 303	0	10 494	0
Üksikisiku tulumaks	0	1 965	0	7 644
Erisoodustuse tulumaks	0	0	0	235
Sotsiaalmaks	0	3 049	0	13 426
Kohustuslik kogumispension	0	189	0	450
Töötuskindlustusmaksed	0	188	0	899
Ettemaksukonto jääk	10 242		4 492	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	**20 545**	**5 391**	**14 986**	**22 654**

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad
(eurodes)

					Kokku
	Maa	**Ehitised**	**Arvutid ja arvutisüsteemid**	**Muud materiaalsed põhivarad**	
31.12.2023					
Soetusmaksumus	326	558 585	12 390	11 647	582 948
Akumuleeritud kulum	0	-129 018	-7 151	-2 233	-138 402
Jääkmaksumus	**326**	**429 567**	**5 239**	**9 414**	**444 546**
Amortisatsioonikulu		-24 040	-4 084	-1 165	-29 289
31.12.2024					
Soetusmaksumus	326	558 585	12 390	11 647	582 948
Akumuleeritud kulum	0	-153 058	-11 235	-3 398	-167 691
Jääkmaksumus	**326**	**405 527**	**1 155**	**8 249**	**415 257**
Amortisatsioonikulu	0	-24 040	-1 155	-1 165	-26 360
31.12.2025					
Soetusmaksumus	326	558 585	12 390	11 647	582 948
Akumuleeritud kulum	0	-177 098	-12 390	-4 563	-194 051
Jääkmaksumus	**326**	**381 487**	**0**	**7 084**	**388 897**

Lisa 6 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2025	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Investeerimislaen	12 631	12 631			3 kuu euribor+2,4%	EUR	06.08.2026
Pikaajalised laenud kokku	12 631	12 631					
Laenukohustised kokku	12 631	12 631					

	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Arvelduskrediit	23 275	23 275			€STR+ 2,5 %	EUR	22.11.2025
Lühiajalised laenud kokku	23 275	23 275					
Pikaajalised laenud							
Investeerimislaen	31 579	18 948	12 631		3 kuu euribor+2,4%	EUR	06.08.2026
Pikaajalised laenud kokku	31 579	18 948	12 631				
Laenukohustised kokku	54 854	42 223	12 631				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2025	**31.12.2024**
Maa	326	326
Ehitised	381 487	405 527
Kokku	**381 813**	**405 853**

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed
(eurodes)

	31.12.2025	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	43 572	43 572	
Võlad töövõtjatele	59 662	59 662	8
Maksuvõlad	5 391	5 391	4
Saadud ettemaksed	1 700	1 700	
Muud saadud ettemaksed	1 700	1 700	
Kokku võlad ja ettemaksed	**110 325**	**110 325**	

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	45 157	45 157	
Võlad töövõtjatele	14 587	14 587	8
Maksuvõlad	22 654	22 654	4
Muud võlad	25	25	
Muud viitvõlad	25	25	
Saadud ettemaksed	2 400	2 400	
Muud saadud ettemaksed	2 400	2 400	
Kokku võlad ja ettemaksed	**84 823**	**84 823**	

Lisa 8 Võlad töövõtjatele
(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
Töötasude kohustis	43 649	0	
Puhkusetasude kohustis	16 012	14 587	7
Kokku võlad töövõtjatele	**59 661**	**14 587**	

Lisa 9 Eraldised
(eurodes)

	31.12.2024	Moodustamine/korrigeerimine	31.12.2025
Töösuhte lõppemise hüvitis	5 432		5 432
Kokku eraldised	**5 432**		**5 432**
Sealhulgas:			
Pikaajalised	5 432		5 432

	31.12.2023	Moodustamine/korrigeerimine	31.12.2024
Töösuhte lõppemise hüvitis	5 432	0	5 432
Kokku eraldised	**5 432**	**0**	**5 432**
Sealhulgas:			
Pikaajalised	5 432	0	5 432

Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2023		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Regionaal- ja põllumajandusministeerium	-56 564	0	230 638	0	240 217	0	-66 143	0
Hiiumaa Vallavalitsus	0	0	212 018	0	212 018	0	0	0
Kodaniku Ühiskonna Sihtkapital	0	0	34 088	0	34 088	0	0	0
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	0	0	88 919	0	102 584	0	-13 665	0
Saaremaa Vallavalitsus	-8 114	0	194 114	0	86 958	0	0	99 017
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	-31 172	0	31 172	0	0	0	0	0
Kliimaministeerium	0	0	22 000	0	28 000	0	-6 000	0
Yrkeshögskolan NOVIA (INTERREG)	0	0	10 390	0	14 099	0	-3 709	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-95 850	0	823 339	0	717 964	0	-89 517	99 017
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-95 850	0	823 339	0	717 964	0	-89 517	99 017

	31.12.2024		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruandes	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2025	
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Regionaal- ja põllumajandusministeerium	-66 143	0	368 965	0	357 376	0	-54 554	0
Hiiumaa Vallavalitsus	0	0	133 545	0	128 545	0	0	5 000
Kodaniku Ühiskonna Sihtkapital	0	0	37 331	0	37 331	0	0	0
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	-13 665	0	112 025	0	112 682	0	-14 322	0
Saaremaa Vallavalitsus	0	99 017	99 017	0	99 017	0	0	99 017
Yrkeshögskolan NOVIA (INTERREG)	-3 709	0	16 457	0	30 339	0	-17 591	0
Sotsiaalministeerium	0	0	5 600	0	8 000	0	-2 400	0
SA Rohetiiger	0	0	10 000	0	10 000	0	0	0
Kliimaministeerium	-6 000	0	6 000	0	0	0	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-89 517	99 017	788 940	0	783 290	0	-88 867	104 017
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	-89 517	99 017	788 940	0	783 290	0	-88 867	104 017

Lisa 11 Annetused ja toetused
(eurodes)

	2025	2024
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	783 290	717 964
Kokku annetused ja toetused	**783 290**	**717 964**
sh eraldis riigieelarvest	362 961	268 217
sh eraldis kohaliku omavalitsuse eelarvest	227 562	298 976

Lisa 12 Tulu ettevõtlusest
(eurodes)

	2025	2024
Koolitusteenused	3 121	5 415
Üür ja rent	52 323	54 394
Muu toodete ja teenuste müük	92 010	44 376
Kokku tulu ettevõtlusest	**147 454**	**104 185**

Lisa 13 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud
(eurodes)

	2025	2024
Remonditööd	-8 700	0
Transpordikulud	-8 502	-17 277
Mitmesugused bürookulud	-61 965	-72 487
Uurimis- ja arengukulud	-92 858	-46 475
Lähetuskulud	-14 792	-12 066
Koolituskulud	-44 069	-41 279
Koolituste ja ürituste läbiviimise kulud	-95 614	-97 108
Reklaami ja turunduskulud	-84 325	-80 608
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	**-410 825**	**-367 300**

Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused
(eurodes)

	2025	2024
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	-1 000	-1 000
Ühendus Kodukant MTÜ	-20	-20
Eesti Rahvaülikoolide Liit	-40	-40
MTÜ Hiidlaste koostöökogu	-25	-25
Föderverei European Route Oflighthouses liikmemaks	0	-1 661
Noorte Stipendiumifond	-5 000	-5 000
Projektitoetused	0	-700
Association Les Plus Belles Baies DU MONDE	-6 000	0
Kokku jagatud annetused ja toetused	**-12 085**	**-8 446**

Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud
(eurodes)

	2025	2024
Energia	**-20 292**	**-20 970**
Elektrienergia	-5 557	-5 716
Soojusenergia	-14 735	-15 254
Veevarustusteenused	-853	-599
Mitmesugused bürookulud	-54 045	-35 045
Uurimis- ja arengukulud	-6 870	0
Lähetuskulud	-3 191	-497
Koolituskulud	-109	-1 774
Hoone remondikulud	-9 447	-1 922
Inventar	0	-956
Kokku mitmesugused tegevuskulud	**-94 807**	**-61 763**

Lisa 16 Tööjõukulud
(eurodes)

	2025	2024
Palgakulu	-278 885	-253 100
Sotsiaalmaksud	-97 900	-91 181
Töötasud võlaõiguslike lepingute alusel	-10 539	-15 352
Muud	-6 684	-1 139
Kokku tööjõukulud	**-394 008**	**-360 772**
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	10	10

Töötajaid 9 ja 1 juhatuse liige.

Lisa 17 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2025	**2024**
Arvestatud tasu	37 793	35 600
Isikliku sõiduauto hüvitis	1 292	858
Tervisekulude hüvitamine	272	142

Sihtasutuse asutaja on Hiiumaa Vallavalitsus.
Aruandeperioodil on juhatusele arvestatud tasusid brutosummas 37 793 eurot, isikliku sõiduauto hüvitist 1 292 eurot ja tervisekulusid hüvitati 272 euro eest. Aruandeperioodil tehtud tehingud tegev- ja kõrgema juhtkonna ning nende pereliikmete ja nende valitseva või olulise mõju allolevate ettevõtetega vastavad õigusaktidele, sihtasutuse sisemiste dokumentide üldistele nõuetele või raamatupidamiskohuslase üldistele nõuetelevõi turutingimustele.
2025. aastal oli tekkepõhiselt kajastatud tegev- ja kõrgema juhtkonna ning nende valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtjate saadud toetusi summas 133 545 eurot. Toetused on kajastatud aruande lisas 10 ja 11.
Bilansivälise nõudena on seisuga 31.12.2025 kajastatud Hiiumaa Vallavolikogu otsuse alusel saada toetus summas 380 000 eurot, mis jaguneb aastateks 2026 - 2029.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 23.04.2026

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus (registrikood: 90014030) 01.01.2025 - 31.12.2025 majandusaasta aruande andmete õigsust on digitaalselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LIIS LUKAS	Juhatuse liige	23.04.2026

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutuse Hiiumaa Arenduskeskus (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2025 ning tulemiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2025 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga". Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas sihtasutust likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus.

Me teeme ka järgmist:
• teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus

võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
• omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
• hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
• teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsiibi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
• hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Anne Mobel
Vandeaudiitor number 590, prokurist
Ruut & Partnerid Audiitorbüroo OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 283
Keskuse 1/2, Saue linn
76505 Harjumaa

24. aprill 2026

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Hiiumaa Arenduskeskus (registrikood: 90014030) 01.01.2025 - 31.12.2025 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNE MOBEL	Vandeaudiitor	24.04.2026

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	EMTAK versioon	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused	**94992**	**EMTAK 2025**	**Jah**